

Sortsejernes og erhvervsvirksomhedernes forventninger til øget samarbejde i branchen.

Kurt Hjortsholm, Formand for Sammenslutningen af Danske Sortsejere.

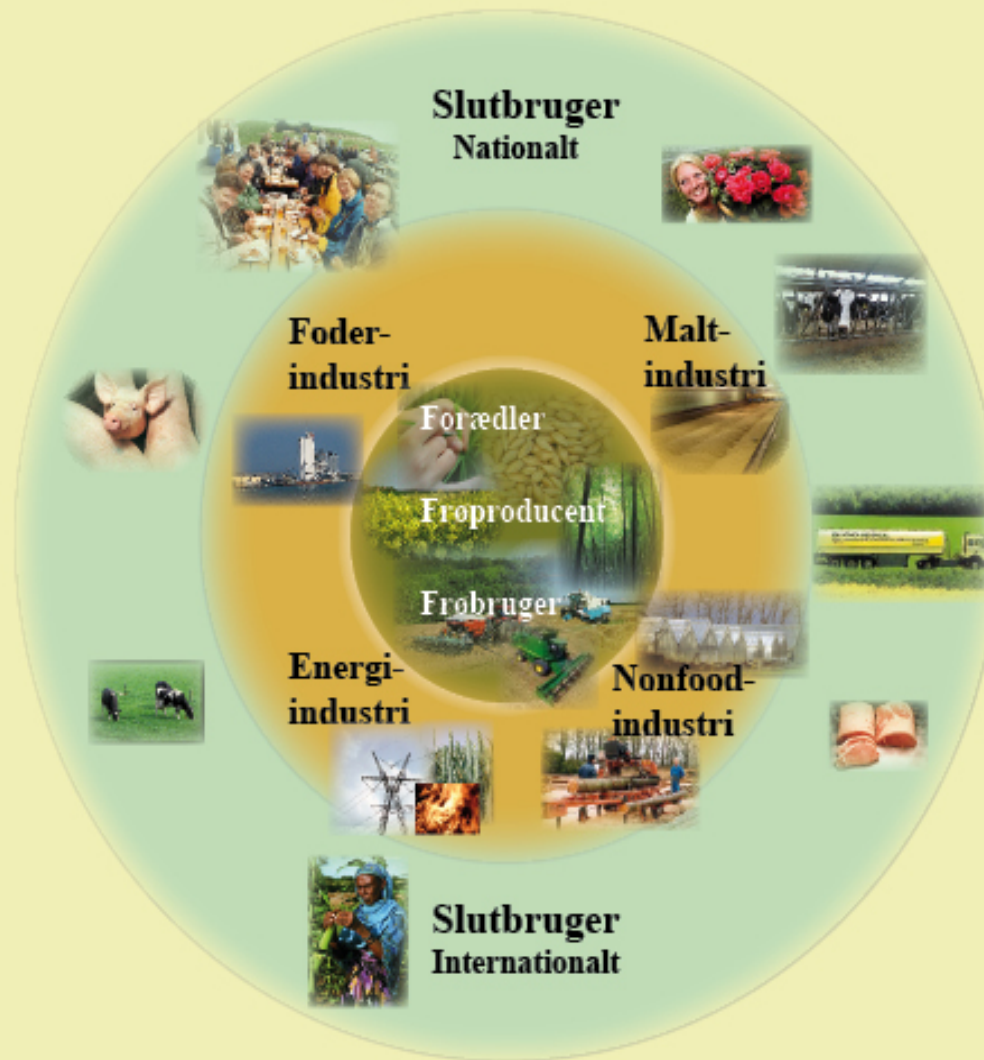
Frøet udgør starten på fødevarekæden og er samtidig en fantastisk velegnet bærer af værditilvækst-både genetisk og ikke genetisk. Forædlere, sædekorn- og grovvarebranche samt landmand, industri, forbruger og miljø har derfor fælles interesse i at sikre sundt og godt formeringsmateriale af nye velegnede sorter indenfor alle jordbrugets grene.

Certificeret udsæd er grundstammen der sikrer disse forhold. Ved at øge indsatsen og øge samarbejdet forventer sortsejerne og sædekornsbranchen at øge andelen af certificeret udsæd.

Eksport-indtægterne forventes øget både ved direkte salg i nærliggende lande samt ved indirekte salg af formeringsrettigheder i andre lande. Den øgede indsats forventes at ske indenfor alle frø værdikædens led lige fra konventionel forædling, økologisk forædling til GMO-forædling og over teknisk frøproduktion til produktområderne malkvalitet, foderkvalitet m.m.

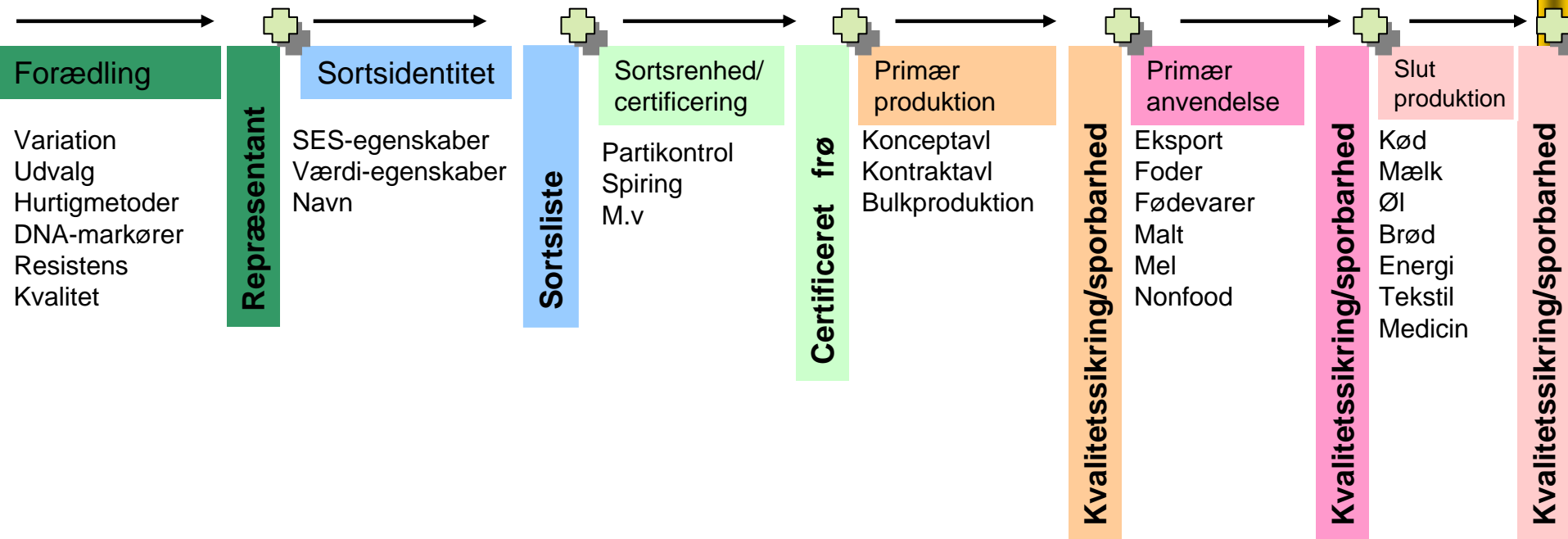
Uddannelsemæssigt og forskningsmæssigt må der oprustes for at have tilstrækkelig dansk kompetence på frøområdet.

Frø og plantesorter

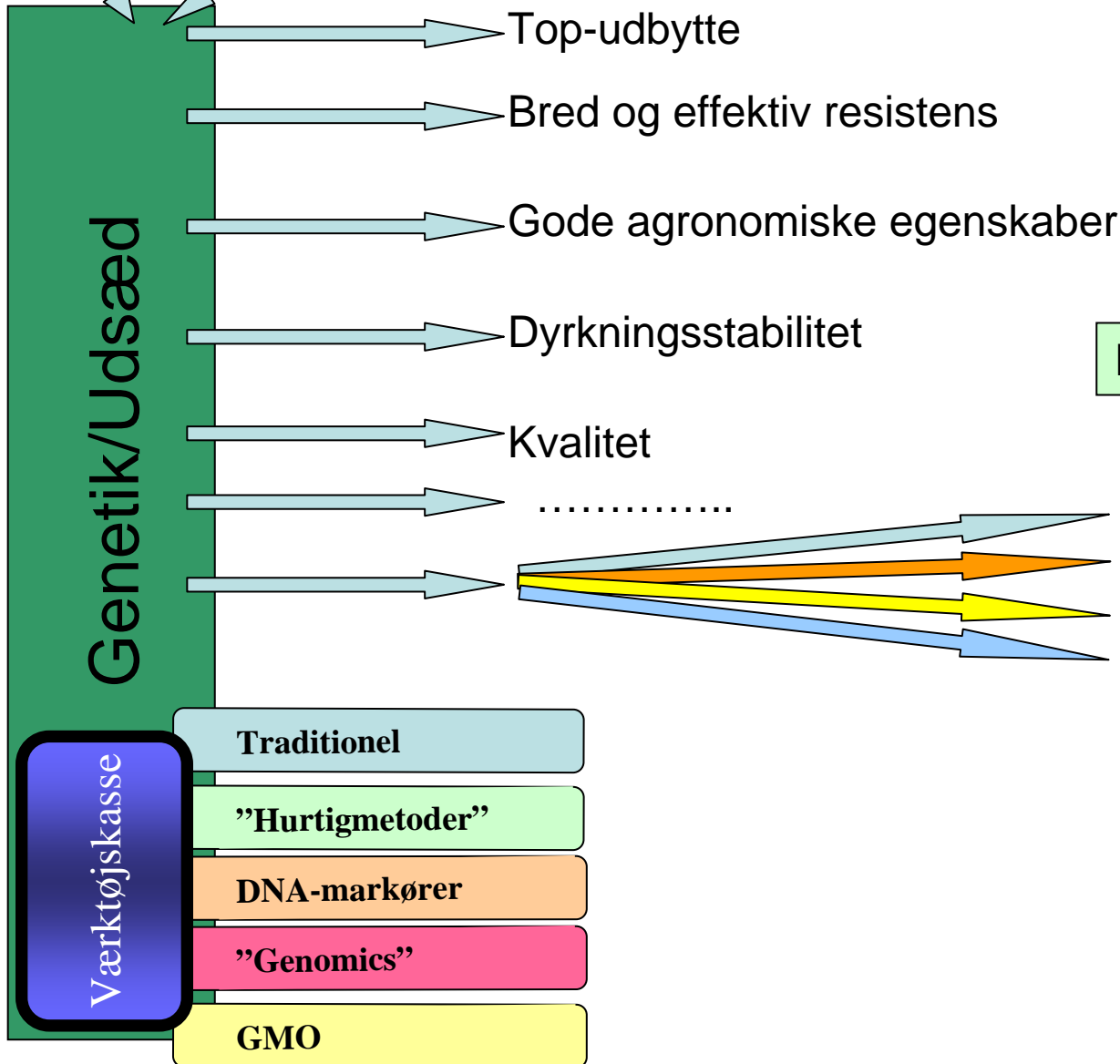

Frøværdikæden/bioøkonomi

Eget materiale

Fremmed materiale

DK

Koncept- & kontraktavl

- foder
- brød
- malt
- fødevarer
- nonfood

UDLAND

Samarbejde

Forsøg

Markedsføring

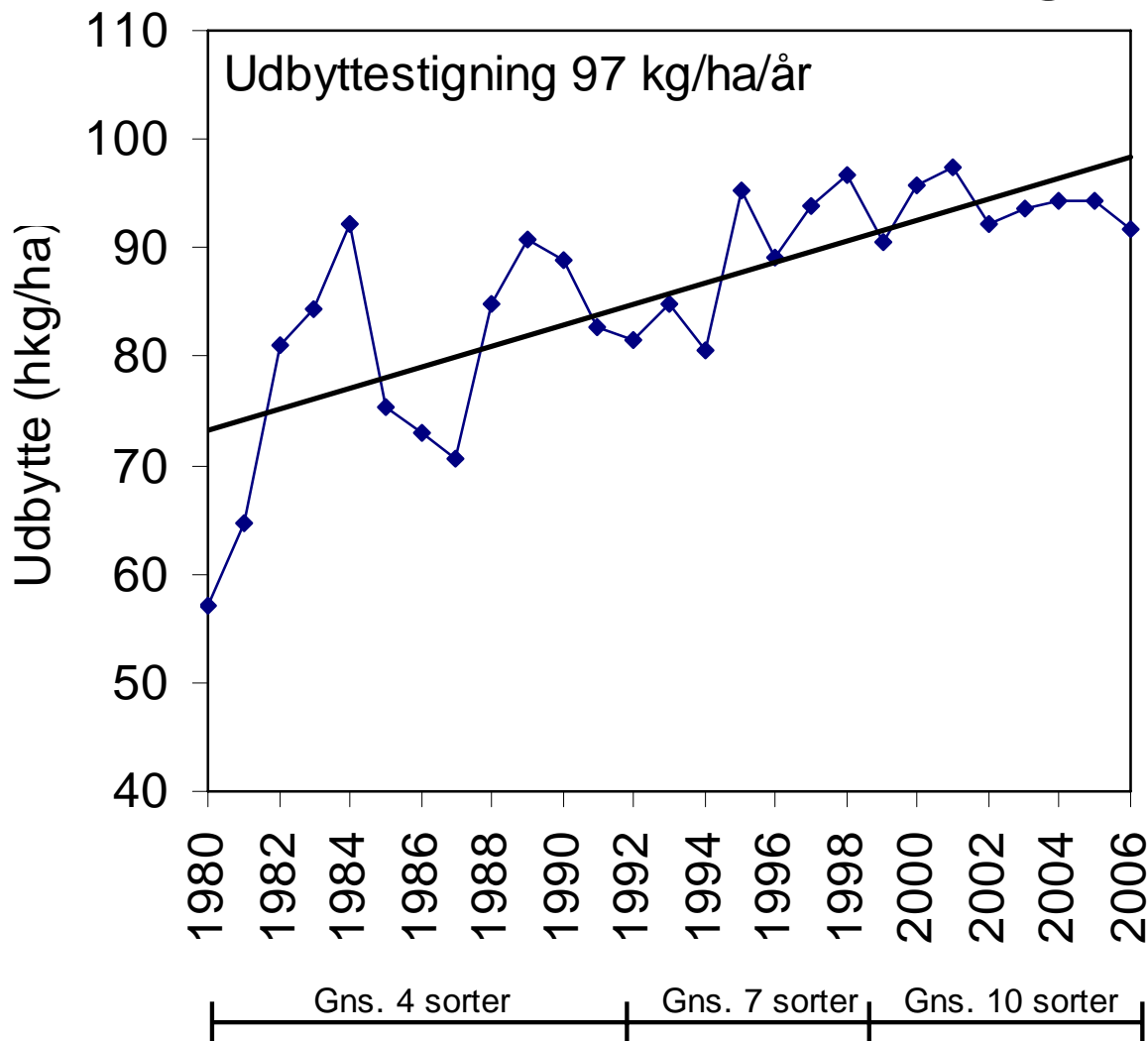
Model til vurdering af egenskaber i kornforædlingen

EGENSKABER	BETYDNING	MULIGHEDER			AKTUEL INDSATS			SUBSTITUTION
		Traditionel forædling	Traditionel plus Biotek-forædling	Traditionel plus GMO-forædling	Forskning	Afprøvning	Sorter	
Næringsstoffer	+++	++	+++	++++	++	+	+	G
Ukrudt	++	++	++	++	+	++	++	K, D
Bladsvampe	+++	+++	++++	++++	+++	++	+++	K, D
Virus	+	++	+++	+++	+	0	+	K, D
Insekter	++	+	++	+++	+	0	0	K, D
Udsædssvampe	+	+++	+++	+++	+	+	+	K, D
Stråstyrke	++	+++	+++	+++	0	+++	+++	K, D
Udbytte	++++	+++	++++	++++	0	++++	++++	G, K, D
Brød, industrielt	++	+++	+++	++++	+	++	+++	G, K, D, E, P, T
Malt, industrielt	++	+++	+++	++++	+	++	+++	G, K, D, E, P, T
Foderkvalitet	+++	++	++++	++++	+	+	+	G, K, D, E, P, T
Humankvalitet, smag	++	++	++	+++	+	0	+	P, T, M
Humankvalitet, sundhed	++	++	+++	++++	++	0	+	P, T, M
Bioenergi	++	++	+++	++++	+	+	+	G, K, D, E, P, T
Nye egenskaber	+	+	++	++++	+	+	+	P, S, M
Nye produkter	++	+	++	++++	++	+	+	P, S, M

Jo flere plusser jo større betydning, større mulighed og større indsats. Kolonnen substitution illustrerer hvordan en egenskab kan substitueres.

G = Gødsning; K = Kemisk behandling; D = Dyrkningsteknisk; E = Enzymer; P = Procesteknik; T = Tilsætningsstoffer; M = Medicin

Udbytte af de højest ydende sorter i Landsforsøgene

- Som mål for det genetiske potentiale, beregnes det gennemsnitlige udbytte over de højest ydende sorter i Landsforsøgene
- For at opnå en nogenlunde ensartet andel af sorterne i Landsforsøgene indgår hvert år, er der valgt de 4 – 10 højest ydende sorter

Kurt Hjortsholm

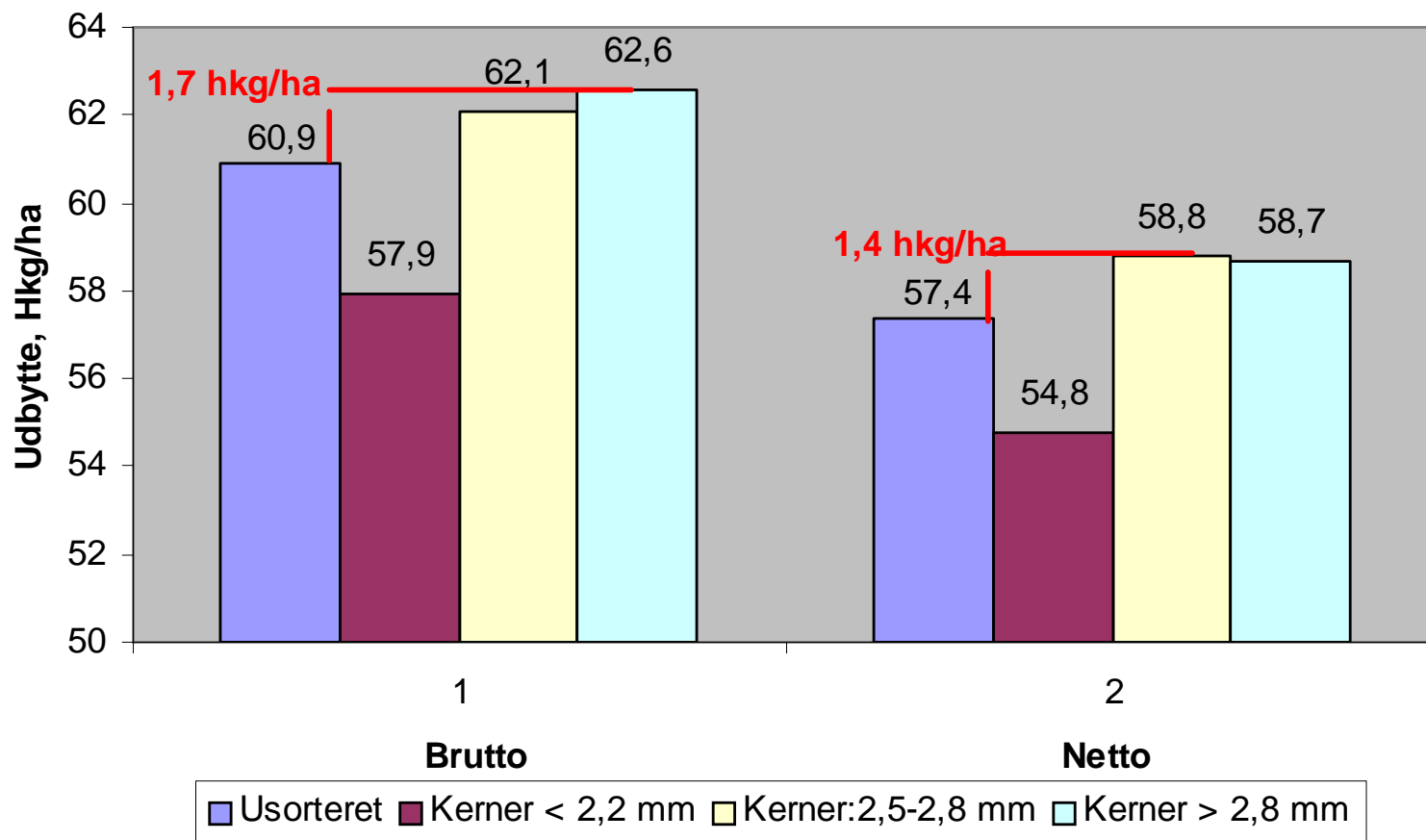
Vårbyg 2006

Sortsvalg

Beregnete resultater for vårbyg (Sorter i Landsforsøg, 2002 – 2006)											
Udvalg:	Udbytte, korr. for udgifter til udsæd og svampemidler 2002-2006 (kr/ha)	Udbytte (kr/ha)	Omk. svampe- midler inkl. udbringning (kr/ha)	Omk. svampe- midler (kr/ha)	Forv. behandlings- index (index)	Forv. antal behand- linger	Kerne- udbytte (hkg/ha)	Meldug (kar. -1 - 3)	Bygbladplet (kar. 0 - 3)	Bygrust (kar. 0 - 3)	Skoldplet (kar. 0 - 3)
3 ud af 15 sorter Vis alle											
1. <u>Simba</u>	4.300	4.725	87	48	0,19	0,6	63,0	-1	1	1	1
2. <u>Hydrogen</u>	4.054	4.530	138	79	0,32	0,9	60,4	-1	2	3	1
3. <u>Cicero</u>	3.964	4.440	138	79	0,32	0,9	59,2	-1	2	2	1

Udsædskvalitet i vårbyg, 2006 ved 300 spiedygtige kerner pr m²

Kilde: Landsforsøgene 2006

Kurt Hjortsholm

Eksempel på hvad en europæisk kornsort bl.a. skal kunne klare, besidde og give: "en ideal sort".

Input-forædlings egenskaber (Dyrkningssiden)

Byg(B)

Vinter

Såtidstolerance

Meldug

Skoldplet

Bygrust

Udsædssygdomme

Fusarium

Nematoder

Virus

Insekter

Ukrudt

Næringsstofoptagelse

Næringsstofeffektivitet

Stråegenskaber

Tidlighed

Hvede(H)

Vinter

Såtidstolerance

Meldug

Septoria

Gulrust

Brunrust

Udsædssygdomme

Fusarium

Virus

Insekter

Ukrudt

Næringsstofoptagelse

Næringsstofeffektivitet

Stråegenskaber

Tidlighed

Byg(B)

Hvede(H)

Output-forædlings egenskaber (Produktsiden)

Stigende udbytte pr ha under optimale dyrkningsvilkår og stigende stabilt højt udbytte(Tolerant) under low input specielt m.h.t. vand og næringstoffer og stressede dyrkningsforhold i øvrigt.

Maltindustri teknologisiden(B)

Sortering

Spiring

Proteinindhold

Høj ekstrakt

Viskositet

Betaglucan

Diastatisk kraft m.m.

Dyrefoder.(B,H)

Energiindhold/(EFOS/Fe/joule)

Sundhedsværdi (Fiber bl.a.)

Biologisk værdi (N/P)

Udledningsikker

Bioenergi ,biofuel og klima (B,H)

Energiindhold og forgærlighed i kerne (1. generation biofuel).

Fibersammensætning/strå (2. generation biofuel + biobrændsel)

Effektivitet som "kulstoffanger og kulstofoplager" (Klima værn)

Brødiindustri teknologi(H)

Faldtal

Rumvægt

Proteinindhold

Sedimentation

Gluten

Brødegenskaber

Kiks/nudelegenskaber

Menneskesiden(B,H)

Sikkerhed

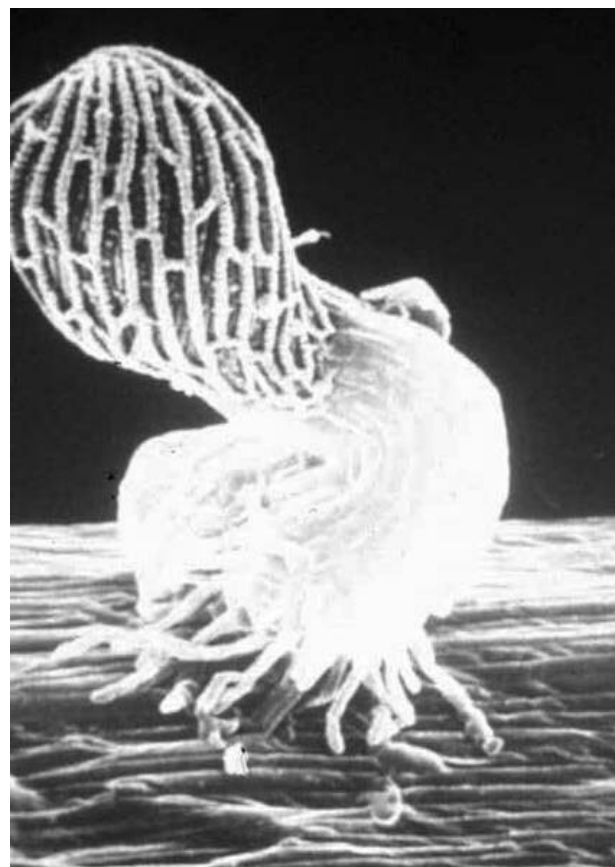
Sundhed

Historie/oplevelse

Smag

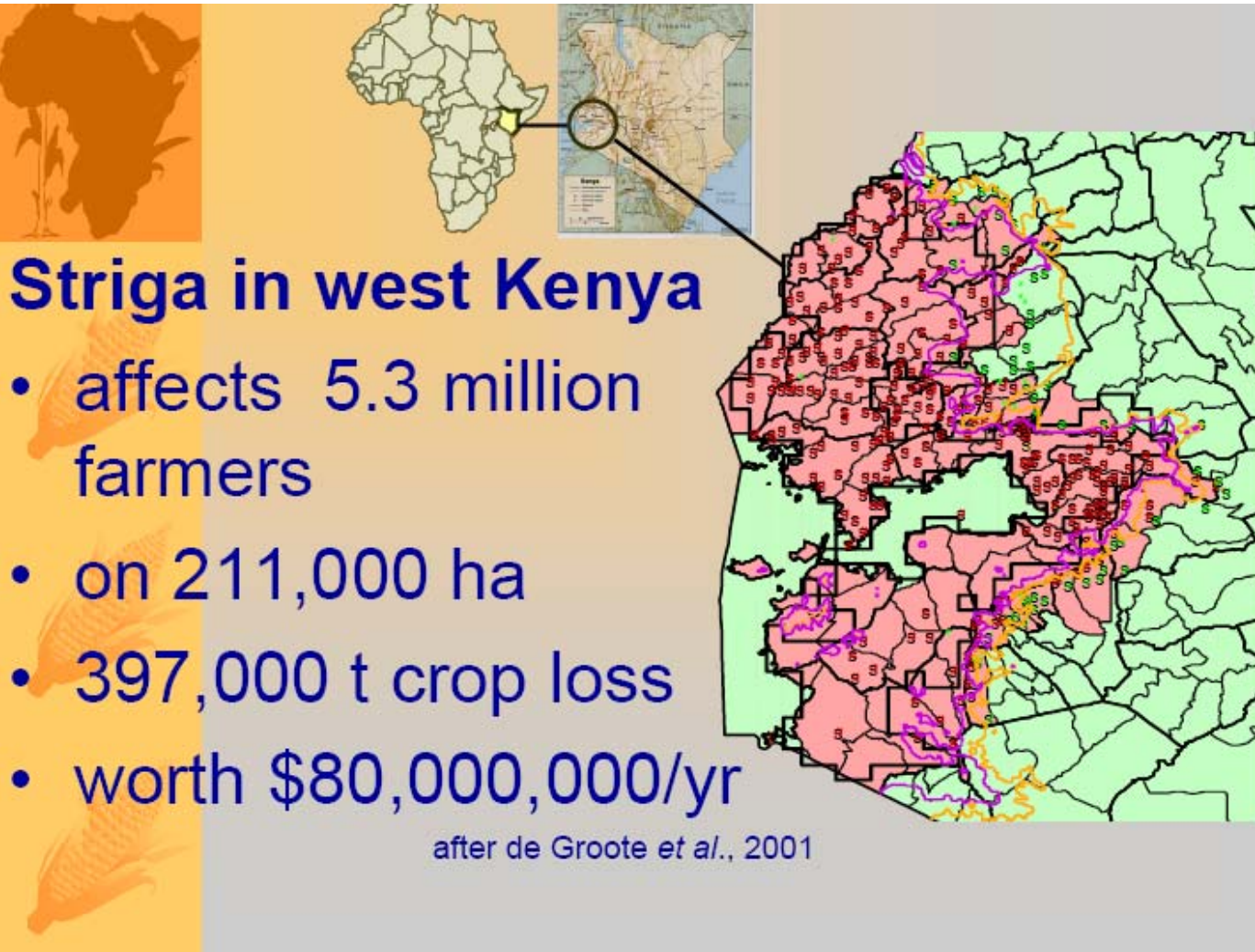
Kender du Striga??

Det gør de i hvert fald i Afrika.

Striga i Kenya

Kurt Hjortsholm

